

Koronawirus: UE intensyfikuje walkę z dezinformacją

Brussels, 10 czerwca 2020 r.

Komisja i Wysoki Przedstawiciel oceniają dziś swoje dotychczasowe działania w ramach walki z dezinformacją wokół pandemii koronawirusa i proponują strategię na przyszłość. Jest to zgodne z zobowiązaniem europejskich przywódców z [marca 2020 r.](#) do zdecydowanego zwalczania dezinformacji i zwiększania odporności społeczeństw europejskich. Pandemii koronawirusa towarzyszy masowa fala nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji, w tym próby wywierania wpływu przez podmioty zagraniczne na obywateli Unii i debatę publiczną w UE. We [wspólnym komunikacie](#) przeanalizowano bezpośrednią reakcję na dezinformację i zaproponowano konkretne działania, które można szybko wprowadzić w życie.

Wysoki przedstawiciel/wiceprzewodniczący Josep **Borrell** powiedział: *Dezinformacja w dobie koronawirusa może zabić. Mamy obowiązek ochrony naszych obywateli, zwracając ich uwagę na fałszywe informacje oraz ujawniając podmioty stosujące takie praktyki. W dzisiejszym świecie opartym na technologii, w świecie, w którym wojownicy zamiast mieczy dzierżą klawiatury, a ukierunkowane działania w zakresie wywierania wpływu i kampanie dezinformacyjne są uznawane za broń państw i podmiotów niepaństwowych, Unia Europejska intensyfikuje swoje działania i możliwości reakcji.*

Wiceprzewodnicząca do spraw wartości i przejrzystości Věra **Jourová** powiedziała: *W czasie pandemii Europę zalała fala dezinformacji. Jej źródła należy szukać zarówno w UE, jak i poza nią. Aby walczyć z dezinformacją, musimy zmobilizować wszystkie istotne podmioty – od platform internetowych po organy publiczne – oraz wspierać niezależnych weryfikatorów informacji i niezależne media. Platformy internetowe podjęły już wprawdzie właściwe kroki w czasie pandemii, muszą one jednak zintensyfikować swoje wysiłki. Nasze działania są silnie osadzone w prawach podstawowych, w szczególności wolności wypowiedzi i informacji.*

Kryzys wystawił na próbę UE i jej demokratyczne społeczeństwa, ukazując, jak radzą sobie one z wyzwaniem, jakim jest dezinformacja. Dla silniejszej i bardziej odpornej UE kluczowe znaczenie mają następujące zagadnienia:

Zrozumienie: po pierwsze ważne jest rozróżnienie treści niezgodnych z prawem i treści, które są szkodliwe, ale nie są nielegalne. Po drugie zatężyły się granice między różnymi formami treści fałszywych lub wprowadzających w błąd: od dezinformacji, która jest z natury zamierzona, po informacje wprowadzające w błąd, które nie muszą być zamierzone. Działania dezinformujące mogą obejmować ukierunkowane operacje wywierania wpływu przez podmioty zagraniczne lub mieć podłoże czysto ekonomiczne. Konieczna jest wyważona reakcja na te wyzwania. Ponadto konieczne jest objęcie kontrolą publiczną większej ilości danych oraz poprawa zdolności analitycznych.

Komunikacja: w trakcie kryzysu UE zintensyfikowała swoje działania w celu informowania obywateli o zagrożeniach oraz wzmocnienia współpracy z innymi podmiotami międzynarodowymi w walce z dezinformacją. Komisja obala [mity wokół koronawirusa](#), z którymi zapoznało się już ponad 7 mln użytkowników. Europejska Służba Działań Zewnętrznych, działając wraz z Komisją, usprawniła komunikację strategiczną i dyplomację publiczną w państwach trzecich, w tym w sąsiedztwie UE. Podmioty zagraniczne i niektóre państwa trzecie, w szczególności Rosja i Chiny, angażują się w ukierunkowane działania w zakresie wywoływania wpływu i kampanie dezinformacyjne w UE, jej sąsiedztwie i na całym świecie. Na przykład działająca w ramach ESDZ Grupa zadaniowa East StratCom wykryła i ujawniła na [stronie internetowej EUvsDisinfo](#) ponad 550 przypadków szerzenia dezinformacji przez źródła prokremlowskie.

Współpraca jest fundamentem walki z dezinformacją:

- **z Parlamentem Europejskim i Radą oraz między instytucjami UE i państwami członkowskimi** – przy zastosowaniu istniejących kanałów, takich jak [system wczesnego ostrzegania](#) oraz unijne [zintegrowane reagowanie na szczeblu politycznym w sytuacjach kryzysowych](#). Kanały te zostaną udoskonalone, aby wzmocnić ich możliwości, poprawić analizę ryzyka oraz niezbędną sprawozdawczość w czasach kryzysu;

- z **partnerami międzynarodowymi**, w tym WHO, w ramach mechanizmu szybkiego reagowania grupy G7, z NATO i innymi. Doprowadziło to do zintensyfikowania wymiany informacji i działań oraz najlepszych praktyk. Współpracę tę należy zacieśnić, aby skuteczniej przeciwdziałać wpływom zagranicznym i dezinformacji wywoływanej przez podmioty zagraniczne;
- w ramach pakietu „Drużyna Europy” UE zwiększy wsparcie i pomoc dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego, niezależnych mediów i dziennikarzy **w państwach trzecich** oraz będzie w większym stopniu wspierała monitorowanie naruszeń wolności prasy oraz opowiadała się za bezpieczniejszym środowiskiem medialnym;
- ponadto wielu **konsumentów** zostało wprowadzonych w błąd, przez co zakupili oni nieskuteczne lub potencjalnie niebezpieczne produkty lub produkty po zawyżonych cenach, natomiast platformy internetowe usunęły miliony reklam wprowadzających w błąd. Komisja będzie nadal współpracowała z platformami internetowymi i wspierała [sieć współpracy w zakresie ochrony konsumenta](#), do której należą organy krajowe, aby zwalczać praktyki naruszające prawo ochrony konsumentów.

Przejrzystość: Komisja ściśle monitoruje działania platform internetowych na podstawie [kodeksu postępowania w zakresie zwalczania dezinformacji](#). Konieczne są dodatkowe wysiłki, lepsza przejrzystość i większa rozliczalność:

- platformy internetowe powinny przedkładać **comiesięczne sprawozdania** zawierające bardziej szczegółowe informacje na temat swoich działań promujących wiarygodne treści i ograniczających dezinformację wokół koronawirusa i związane z tym reklamy. Powinny również zacieśnić współpracę z weryfikatorami informacji – we wszystkich państwach członkowskich i we wszystkich językach – i naukowcami oraz w sposób bardziej przejrzysty wdrażać swoje działania informujące użytkowników, którzy stykają się z dezinformacją;
- Komisja zdecydowanie zachęca inne zainteresowane strony, które nie podpisały jeszcze kodeksu, do uczestnictwa w tym nowym programie sprawozdawczości;
- w oparciu o prace [nowo utworzonego](#) Europejskiego Obserwatorium Mediów Cyfrowych UE wzmocni swoje **wsparcie dla weryfikatorów informacji i naukowców**.

Zapewnienie wolności wypowiedzi i pluralistycznej debaty demokratycznej jest centralnym elementem naszej reakcji na dezinformację. Komisja będzie nadal monitorowała wpływ, jaki na prawo i wartości UE mają środki nadzwyczajne wprowadzone przez państwa członkowskie w kontekście koronawirusa. Kryzys pokazał nam, jak ważna jest rola wolnych i niezależnych mediów w dostarczaniu społeczeństwu wiarygodnych, sprawdzonych informacji, co wnosi wkład w ratowanie życia. UE wzmocni zatem swoje wsparcie dla niezależnych mediów i dziennikarzy w UE i na świecie. Komisja wzywa państwa członkowskie do zwiększenia wysiłków w celu zapewnienia, by dziennikarze mogli pracować w bezpiecznych warunkach oraz by jak najlepiej wykorzystywać środki w ramach [reakcji gospodarczej UE](#) i [pakietu na rzecz odbudowy](#) w celu wsparcia mediów, które dotkliwie odczuły skutki kryzysu, przy poszanowaniu ich niezależności.

Wzmacnianie pozycji obywateli, podnoszenie ich świadomości oraz zwiększanie odporności społeczeństwa umożliwi obywatelom uczestnictwo w debacie demokratycznej przez zachowanie dostępu do informacji i wolności wypowiedzi, promowanie umiejętności korzystania z mediów i informacji, w tym myślenia krytycznego i umiejętności cyfrowych. Można to osiągnąć dzięki projektom w zakresie umiejętności korzystania z mediów oraz wspieraniu organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

Kolejne kroki

Zaproponowane dziś działania zostaną uwzględnione w przyszłych pracach UE dotyczących zwalczania dezinformacji, w szczególności w **Europejskim planie działania na rzecz demokracji** i w **akcie prawnym o usługach cyfrowych**.

Kontekst

Unia Europejska od 2015 r. aktywnie przeciwdziała dezinformacji. Po decyzji podjętej przez [Radę Europejską w marcu 2015 r.](#) w Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych (ESDZ) powołano [grupę zadaniową East StratCom](#). W 2016 r. przyjęto [wspólne ramy dotyczące przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym](#), a następnie w 2018 r. – [wspólny komunikat w sprawie zwiększenia odporności i wzmocnienia zdolności reagowania na zagrożenia hybrydowe](#).

W [Planie działania na rzecz zwalczania dezinformacji](#) z grudnia 2018 r. określono cztery filary, na których UE opiera swoją walkę z dezinformacją: 1) zwiększenie zdolności do wykrywania, analizowania i ujawniania dezinformacji; 2) wzmocnienie skoordynowanych i wspólnych reakcji, m.in. za pomocą systemu wczesnego ostrzegania; 3) mobilizacja sektora prywatnego w celu zwalczania

dezinformacji; 4) podnoszenie świadomości i zwiększanie odporności społecznej.

W październiku 2018 r. Facebook, Google, Twitter i Mozilla, a także stowarzyszenia branżowe reprezentujące platformy internetowe, przemysł reklamowy i reklamodawców podpisały [kodeks postępowania](#), aby stworzyć narzędzie samoregulacyjne do walki z dezinformacją. W 2019 r. stroną kodeksu został również Microsoft. W październiku 2019 r. sygnatariusze przedłożyli swoje [samoooceny](#). W nadchodzących tygodniach Komisja opublikuje kompleksową ocenę w tym zakresie.

We [wspólnym komunikacie z czerwca 2019 r.](#) Komisja i wysoka przedstawiciel stwierdziły, że choć wybory do Parlamentu Europejskiego z maja 2019 r. nie były wolne od dezinformacji, działania podejmowane przez UE pozwoliły ograniczyć możliwości wpływu państw trzecich oraz skoordynowanych kampanii mających na celu manipulowanie opinią publiczną.

Więcej informacji

[Wspólny komunikat – Walka z dezinformacją wokół COVID-19: dajemy do głosu faktom](#)

[Zestawienie informacji](#)

[Strona internetowa dotycząca reakcji UE na koronawirusa](#)

[Strona internetowa poświęcona walce z dezinformacją podczas pandemii koronawirusa](#)

[Wskazówki dla konsumentów i przedsiębiorstw dotyczące oszustw związanych z COVID-19](#)

[Strona internetowa: UE przeciwko dezinformacji <https://euvsdisinfo.eu/think-before-you-share/>](#)

[Plan działania na rzecz zwalczania dezinformacji z 2018 r.](#)

[Kodeks postępowania w zakresie zwalczania dezinformacji](#)

[Projekty współfinansowane przez UE, mające na celu wspieranie wolności i pluralizmu mediów](#)

IP/20/1006

Kontakty z mediami:

[Peter STANO](#) (+32 2 295 45 53)
[Johannes BAHRKE](#) (+32 2 295 86 15)
[Adam KAZNOWSKI](#) (+ 32 2 298 93 59)
[Charles MANOURY](#) (+32 2 291 33 91)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)

Related media

 [Illustration 2020](#)